

# Pháp luật về kiểm tra sau thông quan, chuẩn mực quốc tế và thực tiễn áp dụng của Hải

quan Việt Nam / Nguyễn Thị Thu Hường ; Nghd. :

PGS.TS. Nguyễn Bá Diễn . - H. : Khoa Luật, 2009 . - 130 tr.

+ CD-ROM

**Tóm tắt:** Nghiên cứu một cách hệ thống các quy định pháp luật quốc tế về kiểm tra sau thông quan, tiêu biểu là khuyến nghị của tổ chức hải quan ASEAN và kinh nghiệm thực hiện kiểm tra sau thông quan của một số quốc gia tiêu biểu. Đánh giá thực trạng thực thi pháp luật kiểm tra sau thông quan của Việt Nam từ năm 2001 đến nay. Đề xuất các giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật kiểm tra sau thông quan

## MỤC LỤC

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| <b>LỜI MỞ ĐẦU</b>                                              | 1  |
| <b>Chương 1: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG</b>                   | 7  |
| 1.1 Sự hình thành khái niệm kiểm tra sau thông quan            | 7  |
| 1.2 Cơ sở thực tiễn và pháp lý để Việt Nam thực hiện KTSTQ     | 11 |
| 1.2.1 Cơ sở thực tiễn                                          | 11 |
| 1.2.2 Cơ sở pháp lý                                            | 16 |
| 1.2.2.1 Pháp luật quốc tế                                      | 16 |
| 1.2.2.2 Pháp luật quốc gia                                     | 27 |
| 1.3 Đặc điểm kiểm tra sau thông quan                           | 28 |
| 1.4 Vai trò của kiểm tra sau thông quan                        | 29 |
| 1.5 Đối tượng của kiểm tra sau thông quan                      | 30 |
| 1.6 Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động kiểm tra sau thông quan | 30 |
| <b>Chương 2: QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ KIỂM TRA SAU THÔNG QUAN</b> | 35 |
| 2.1 Quy định kiểm tra sau thông quan một số nước điển hình     | 35 |
| 2.1.1 Quy định của Asean về kiểm tra sau thông quan            | 35 |
| 2.1.1.1 Cơ sở pháp lý                                          | 35 |

|                                                                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 2.1.1.2 Cơ cấu tổ chức                                                                                                                         | 36        |
| 2.1.1.3 Nguyên tắc hoạt động của kiểm tra sau thông quan                                                                                       | 38        |
| 2.1.1.4 Quyền và nghĩa vụ của các bên liên quan                                                                                                | 39        |
| 2.1.1.5 Quy trình kiểm tra sau thông quan                                                                                                      | 41        |
| 2.1.2 Kinh nghiệm kiểm tra sau thông quan của Hải quan Indonesia                                                                               | 42        |
| 2.1.3 Kinh nghiệm kiểm tra sau thông quan của Hải quan Singapore                                                                               | 44        |
| 2.1.4 Kinh nghiệm kiểm tra sau thông quan của Hải quan Nhật Bản                                                                                | 46        |
| 2.1.4.1 Cơ sở pháp lý                                                                                                                          | 49        |
| 2.1.4.2 Quyền và nghĩa vụ của các bên liên quan                                                                                                | 50        |
| 2.1.4.3 Mô hình tổ chức kiểm tra sau thông quan                                                                                                | 51        |
| 2.1.4.4 Quy trình kiểm tra sau thông quan                                                                                                      | 52        |
| 2.1.4.5 Một số kinh nghiệm của Hải quan Nhật Bản                                                                                               | 53        |
| 2.1.5 Bài học kinh nghiệm cho Hải quan Việt Nam                                                                                                | 57        |
| 2.2 Quy định kiểm tra sau thông quan của pháp luật Việt Nam                                                                                    | 60        |
| 2.2.1 Cơ sở pháp lý về kiểm tra sau thông quan                                                                                                 | 60        |
| 2.2.1.1 Giai đoạn trước khi có Luật Hải quan 2001                                                                                              | 60        |
| 2.2.1.2 Giai đoạn từ khi có Luật Hải quan 2001 đến trước tháng 01 năm 2006                                                                     | 62        |
| 2.2.1.3 Giai đoạn từ tháng 01 năm 2006 đến nay                                                                                                 | 64        |
| 2.2.2 Cơ cấu tổ chức của kiểm tra sau thông quan                                                                                               | 67        |
| 2.2.3 Nguyên tắc hoạt động của KTSTQ                                                                                                           | 70        |
| 2.2.4 Quyền và nghĩa vụ của các bên trong hoạt động kiểm tra sau thông quan                                                                    | 71        |
| 2.2.5 Hình thức và phương pháp kiểm tra sau thông quan                                                                                         | 73        |
| 2.2.6 Thời hạn kiểm tra sau thông quan                                                                                                         | 76        |
| 2.2.7 Phối hợp trong công tác kiểm tra sau thông quan                                                                                          | 76        |
| 2.2.8 Kết quả của hoạt động kiểm tra sau thông quan                                                                                            | 77        |
| <b>Chương 3: THỰC TRẠNG THỰC THI PHÁP LUẬT KIỂM TRA SAU THÔNG QUAN VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP ĐỀ XUẤT HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT KIỂM TRA SAU THÔNG QUAN</b> | <b>80</b> |
| 3.1 Thực trạng thực thi pháp luật về kiểm tra sau thông quan                                                                                   | 80        |
| 3.1.1 Cơ sở pháp lý thực thi pháp luật về kiểm tra sau thông quan                                                                              | 80        |
| 3.1.2 Những tồn tại, hạn chế trong thực thi pháp luật về KTSTQ                                                                                 | 81        |
| 3.1.3 Nguyên nhân của những hạn chế về thực thi pháp luật về kiểm tra sau thông quan                                                           | 85        |

|                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.1.4 Vụ kiểm tra sau thông quan điển hình năm 2008                             | 87  |
| 3.2 Phương hướng hoàn thiện pháp luật Việt Nam về KTSTQ                         | 93  |
| 3.2.1 Khuyến nghị của Tổ chức Hải quan Thế giới                                 | 93  |
| 3.2.2 Khuyến nghị của Tổ chức Hải quan Asean                                    | 95  |
| 3.2.3 Định hướng phát triển của Hải quan Việt Nam                               | 96  |
| 3.2.3.1 Quan điểm của Đảng và Nhà nước trong việc phát triển Hải quan hiện đại. | 96  |
| 3.2.3.2 Quan điểm phát triển của Hải quan Việt Nam                              | 97  |
| 3.3 Giải pháp hoàn thiện pháp luật Việt Nam về hoạt động KTSTQ                  | 99  |
| 3.3.1 Hoàn thiện hệ thống pháp luật về kiểm tra sau thông quan                  | 99  |
| 3.3.1.1 Hoàn thiện pháp luật Hải quan                                           | 99  |
| 3.3.1.2 Hoàn thiện pháp luật về thuế                                            | 103 |
| 3.3.1.3 Hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm hành chính về KTSTQ               | 106 |
| 3.3.2 Hoàn chỉnh quy trình thủ tục về kiểm tra sau thông quan                   | 110 |
| 3.3.3 Hoàn thiện hệ thống tổ chức bộ máy kiểm tra sau thông quan                | 111 |
| 3.3.4 Nâng cao trình độ cán bộ kiểm tra sau thông quan                          | 113 |
| 3.3.5 Hoàn thiện hệ thống thông tin cơ sở dữ liệu phục vụ KTSTQ                 | 116 |
| 3.3.6 Hoàn thiện cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ KTSTQ                          | 117 |
| 3.3.7 Hoàn thiện cơ chế phối hợp phục vụ kiểm tra sau thông quan                | 117 |
| 3.3.8 Nâng cao ý thức thực hiện pháp luật KTSTQ                                 | 120 |
| 3.4 Kiến nghị:                                                                  | 120 |
| 3.4.1 Kiến nghị với Đảng, Nhà nước                                              | 120 |
| 3.4.2 Kiến nghị với Bộ Tài chính, Tổng cục Hải quan                             | 123 |
| <b>Kết luận</b>                                                                 | 126 |